

01 במאי 2017
ה' באייר תשע"ז
0491-0011-2017-001557

חוזר מס' רו – 17 – (7)

אל: סגני המנהלים הכלליים הבכירים למינהל ולמשאבי אנוש במשרדי הממשלה
המנהלים האדמיניסטרטיביים בבתי החולים הממשלתיים
ממונים על הרווחה במשרדי הממשלה ויחידות הסמך

הנדון: יום ללא עישון לשנת 2017

1. **בכל שנה בתאריך 31 במאי**, מציינים בכל העולם את **"יום ללא עישון"**. יום זה מתקיים בישראל בכל שנה, במקביל ליום ללא עישון המצוין בכל המדינות החברות בארגון הבריאות העולמי WHO, מאז שנת 1987.

השנה **"יום ללא עישון" העולמי יחול בחג השבועות** (יום ד' ו' בסיוון התשע"ז), לכן הוחלט לציין יום זה, בשירות המדינה, **ביום א' 4.6.2017, י' בסיוון התשע"ז**.

2. מטרתו של יום זה היא להעלות על סדר היום העולמי את נושא העישון ולהגביר את המודעות למניעת תמותה ותחלואה ממחלות הנגרמות עקב עישון טבק.

להלן כמה נתונים על עישון ומעשנים (*):

העישון מוגדר כגורם המוות הגדול ביותר בעולם, הניתן למניעה.

העישון גורם לנזקים בריאותיים רבים ומגוונים כגון: מחלות כלי דם, ריאות, אין אונות, פגיעה בראייה, דלדול מאגרי ויטמין C בגוף ועוד. לעיתים הנזק הגופני, שנגרם מהעישון אינו ניתן לתיקון.

העישון גורם ליותר מקרי מוות מאשר רצח, התאבדויות, תאונות דרכים, השמנת יתר, זיהום ואי פעילות גופנית גם יחד.

על פי הערכות ארגון הבריאות העולמי, העישון גובה את חייהם של כ-6 מיליון בני אדם מידי שנה, ומספר זה צפוי לעלות אם מדינות העולם לא יאמצו אסטרטגיות שהוכחו כיעילות לצמצום העישון ונזקיו.

בישראל מתים בכל שנה כ-8,000 איש ואישה ממגוון המחלות הנגרמות מעישון. כ-800 מהם לא עישנו בעצמם, אלא נחשפו בצורה משמעותית לעישון כפוי.

כמות המעשנים בישראל מוערכת בכ-1.1 מיליון איש ואישה.

שיעור המעשנים בקרב בני 21 ומעלה בישראל הוא 19.7%, 26% מכלל הגברים ו-13.6% מכלל הנשים בישראל ("מעשן" נחשב מי שדיווח שהוא מעשן כל יום או מידי פעם).

(*) הנתונים התקבלו מהמחלקה לחינוך וקידום בריאות, שירותי בריאות הציבור – במשרד הבריאות

הכחשת נזקי העישון (לדוגמא דעות מוטעות לגבי עישון נרגילה), היא עדיין נפוצה למדי. ילדים ונערים רבים מתפתים לעשן הן בעקבות שיווק בדרכים שונות (כולל פירסום באינטרנט) והן מהסיבה כי הם רואים במבוגרים מעשנים כדגם לחיקוי. לעיתים קרובות נוטים צעירים ומבוגרים לבצע **הדחקה של נזקי העישון** – הדחקה כזו פירושה לעיתים קרובות הפצה של מידע לא נכון על עישון ולעיתים אפילו עידוד של אחרים לעשן.

השנה - שנת 2017, מוקדשת לנושא: **"טבק- איום לפיתוח"** – הנושא מדגיש את ההיבטים שבהם עישון פוגע בפיתוח בר קיימא, פוגע ברווחה חברתית ובבריאות של התושבים. בנוסף, מצביע על הקשר שבין עישון ועוני וכיצד טבק גורם נזקים לסביבה. האג'נדה לפיתוח בר קיימא של האו"ם כוללת את המטרה להפחית בשליש מסך מקרי המוות בטרם עת, עקב מחלות לא מדבקות, עד שנת 2030. הפחתת העישון היא אחד הצעדים המשמעותיים ביותר להגיע למטרה זו.

מידע נוסף ונתונים המתייחסים לנושא העישון ניתן למצוא באתר האינטרנט של **ארגון הבריאות העולמי**:

[/http://www.who.int/campaigns/no-tobacco-day/2017/event/en](http://www.who.int/campaigns/no-tobacco-day/2017/event/en)

והאגודה למלחמה בסרטן בישראל:

<http://www.cancer.org.il/search/default.aspx?s=%D7%A2%D7%99%D7%A9%D7%95%D7%9F>

3. במסגרת יום זה אנו חוזרים ומזכירים את **הוראות החוק למניעת עישון במקומות ציבוריים (לאחר שעודכנו והורחבו) והחשיפה לעישון התשמ"ג-1983 (ראו סעיף 61.19 בתקשי"ר בדבר הגבלת העישון)**, **ויש להביא הוראות אלו לידיעת כל העובדים**:

א. העישון אסור בכל מקום במשרד ממשלתי, לרבות כל מבנה וכל חצרי המבנה. לעניין בית חולים או מרפאה, חל איסור גם באזור הכניסה או היציאה לבניין, בטווח של 10 מטר מהדלת.

ב. לא יחזיק אדם או עובד סיגריה, סיגרילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים, בכל שטח המשרד, בית חולים או מרפאה.

ג. על האחראי לקבוע שלט המורה על איסור העישון בכל שטח המשרד הממשלתי. השלט המורה על איסור העישון יכול סמל וחלק מילולי כפי שמופיע בתוספת השנייה לתקנות הגבלת העישון במקומות ציבוריים (קביעת שלטים) התשמ"ד-1984.

ד. האחראי לא יציב מאפרה במקום בו העישון אסור. ב"מאפרה" הכוונה לכלי המיועד לשמש להשלכת אפר ושיירי מוצרי טבק לתוכו.

ה. האחראי רשאי להטיל את תפקיד הפיקוח על אחד או יותר מעובדי המשרד או היחידה (להלן – "המפקח").

האחראי או המפקח חייבים לעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף זה. יראו אותם כמי שמילאו אחר הוראה זו, אם הוכיחו כי עשו את כל אלה:

- 1) פנו לאדם המעשן או המחזיק סיגריה, סיגרילה, נרגילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים במקום ציבורי, לחדול מהמעשה האסור או נקטו אמצעים סבירים כדי להבטיח מניעת עבירות.

2) התלוננו או עשו מאמץ סביר לעשות כן, בפני שוטר, אם על אף פעולתם כאמור
בנסמן מס' 1 שצוין לעיל, נמשכה הפרת ההוראה.

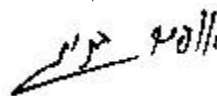
- ו. שר הבריאות רשאי להסמיך עובד ציבור להיות סדרן ממונה בבית חולים, לפי בקשה של האחראי בבית החולים.
- ז. האחראי יפרסם באתר האינטרנט או בדרך אחרת, מספר טלפון לצורך הגשת תלונה.
- ח. עובד המועסק במשרד או ביחידה, לפי העניין, יבקש בנימוס מאת קהל הפונים להימנע מעישון בעת בואם להסדיר את ענייניהם בכל מבנה שהוא רכוש המדינה.
- ט. רשאי המפקח או הסדרן לדרוש מאדם או עובד אשר עישן במקום בו העישון אסור, לזהות עצמו ואם סירב לעשות כן רשאי הוא לעכב אותו במקום עד לבוא שוטר, אך לא יותר מאשר שעה אחת.
- י. עובר אדם או עובד על הוראות פרק זה בתחום בית החולים, רשאי הסדרן למסור לו הזמנה שבה יואשם באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את הקנס במקום להישפט על העבירה האמורה, בהתאם להוראות פרק ז' לחוק סדר הדין הפלילי נוסח משולב, התשמ"ב 1982. (חוק למניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון, התשמ"ג 1983 - תיקון מס' 2 התשס"ז 2007).

האחראי לאכיפת האמור בסעיף זה בתקשי"ר הינו **הסמנכ"ל הבכיר למינהל ומשאבי אנוש** של כל יחידה ממשלתית או המנהל האדמיניסטרטיבי בבית החולים הממשלתי. ביחידה אשר אין בה סמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, האחראי לאכיפה הינו **מנהל היחידה**.

אנו פונים בזאת לסמנכ"לים הבכירים למינהל ולמשאבי אנוש, למנהלים האדמיניסטרטיביים, לממונים על ההדרכה ולממונים על הרווחה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך, **לציין את ה"יום ללא עישון"** על-ידי מתן פרסום מתאים לכך בקרב העובדים ובעלוני המשרד, וכן להביא לביטוי את חשיבותו במסגרת אירועים שונים.

תודה על שיתוף הפעולה !

בברכה,

אופיר בניהו

מנהל אגף בכיר הדרכה, השכלה ורווחה

העתק: נציב שירות המדינה, נש"מ
חברי ההנהלה והממונים בנש"מ
מנהלי היחידות למשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
הממונים על ההדרכה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
גב' ברוריה אטיאס – מנהלת תחום בכירה (רווחה), נש"מ